

універсум

Талант – це праця, знання – це сила

www.zu.edu.ua

facebook.com/zu.edu.ua

t.me/zueduua

№ 7 (153) 29 листопада 2019 року // щомісячна студентсько-викладацька газета Житомирського державного університету імені Івана Франка

Розповсюдження безкоштовне

ВИДАВНИЧІ ПРОЕКТИ ДО 100-РІЧЧЯ ЖДУ

До 100-річчя університету відбулося багато різноманітних подій: конференції, спортивні змагання, підкорення Говерли, випуск посібників і монографій та багато чого іншого. Святкування пройшло, проте події, присвячені 100-річчю, продовжуються. Сьогодні ми розкажемо про декілька видавничих проектів, які були започатковані ще задовго до 100-річчя ЖДУ, проте завершилися вже після 16 жовтня.

ЮВІЛЕЙНА КНИГА

До 100-річчя в університеті підготували класичне ювілейне видання, яке має традиційну структуру та форму: історичний нарис, ілюстрований фотографіями, нарис про сучасний стан інститутів/факультетів, підрозділів та відділів, розповідь про певні персоналії тощо. Це вже не перше, та й не друге подібне видання.

Цього разу відповідальним редактором книги був Віктор Мойсієнко, професор, голова вченої ради.

Розповідаючи про видання, він зауважив, що над книгою працювала редакційна рада, до якої входили ректор, проректори, декани, а також група викладачів університету.

Порівнюючи ювілейну книгу до 100-річчя з попередньою книгою до 90-річчя, Віктор Мойсієнко зазначив, що за 10 років багато змінилося: було встановлено майже всіх ректорів нашого навчального закладу, а їх на сьогодні 23 особи, важливим було уточнення дати заснування університету та особливості його функціонування у роки окупації 1941–1943 рр.

Віктор Мойсієнко висловив величезну подяку видавництву «Полісся», зокрема Тетяні Шухановій за «смачну обгортку», за те, що вона змогла зробити з масиву текстів «красиву цукерку».

На останок відповідальний редактор з приємністю повідомив, що примірники ювілейної книги вже роздаються на всі інститути та факультети університету.

Смачного вам читання!

Яна Соколівська

СЕРЦЯ, ВІДДАНІ ПЕДАГОГІЦІ

Колектив однієї з найстаріших кафедр, кафедра педагогіки підготувала до 100-річчя університету книгу про становлення, розвиток і сучасний стан кафедри, її науковий шлях. Редакція звернулася до Олени Антонової, завідувачки кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами, доктора педагогічних наук

До 100-річчя університету та 90-річчя кафедри педагогіки колектив авторів: Олена Антонова, Олександра Дубасенюк, Наталія Бірук та Віта Павленко, з допомогою студентів магістратури, колег педагогів та кафедралів, презентували книгу «Серця, віддані педагогіці».

«Я бачив далі, бо я стояв на плечах гігантів», будь-яка діяльність чи робота не може бути ефективною, якщо ми не спираємося на той фундамент, який нам склали наші попередники, – саме так процитувала слова Ньютона одна з авторів книги Олена Антонова. За її словами, під час написання книги виникало дуже багато труднощів саме у знаходженні інформації через те, що багато документів та особових справ викладачів кафедри не збереглося, тому й записували спогади їх сучасників. Інформація для книги збиралася більше десяти років.

Головною метою написання книги було відтворення історичної справедливості, намагання показати у людях, у викладачах історію становлення кафедри, прагнення обґрунтувати, що саме завдяки своїм попередникам, їхній праці, науковим роботам, знахідкам, дослідженням та методикам і змогла сформуватися та кафедра педагогіки, яка є сьогодні.

В книзі подано історію зростання сучасної кафедри педагогіки, творчий шлях її старшого покоління, професійне зростання молодих викладачів кафедри.

Символічним є зворот обкладинки, на якій зображено у вигляді

розгалуженого дерева шлях кафедри з 1929-го по 2019-ий рік, адже викладачі кафедри потрапляли до інших міст та інших університетів, ставали членами тамтешніх кафедр педагогіки чи створювали нові кафедри, створювали наукові школи, розвивали педагогічну думку України.

Незабаром з книгою «Серця, віддані педагогіці» можна буде ознайомитись в електронній бібліотеці університету.

Анна Прокопчук,
Зоряна Бондарчук

УСНА ІСТОРІЯ. У спогадах викладачів (1940–1990-ті рр.)

На історичному факультеті підготували та випустили книгу спогадів викладачів (1940–1990-ті роки). Редакція попросила розповісти про книгу Вікторію Венгерську, завідувачку кафедри історії України, доктора історичних наук

– Розкажіть про мету книги «Житомирський державний університету імені Івана Франка у спогадах викладачів (1940–1990-і рр.)»

– Це був проект з усної історії, якій вперше реалізовувався на історичному факультеті. Основна ідея полягала в тому, щоб зібрати спогади про радянський період функціонування нашого університету, життя, побут, особливості дозволя. Серед завдань, які ми ставили перед собою, дослідити не лише історію ЖДУ, хоча воно було першочерговим, а й показати, як на прикладі одного навчального закладу знайшли відображення всі процеси, що відбувалися тоді в країні.

Нещодавно ми святкували 100-річчя і цей проект став одним з подарунків нашому університету. Для людей, чия доля невіддільна від історії ЖДУ ім. І. Франка, важливо було зібрати і зберегти пам'ять про найяскравіші сторінки, пов'язані з навчальним закладом. У збірці міститься велика кількість спогадів колишніх студентів та викладачів ЖДУ, що ілюстровані численними фотографіями, які вони надали.

– Ваше видання певним чином доповнює ювілейну книгу, також створену до 100-річчя ЖДУ?

– Ні це різнопланові видання. Збірка спогадів, це принципово інший проект. Наш проект – це усна історія, яка є відносно новим напрямком у розвитку історичної науки. Головним завданням полягало у тому, щоб показати історію «знизу»,

очима тих людей, які її творили. Книга містить спогади навіть тих, хто навчався у нашому закладі ще у 40-х рр. XX ст., що підтверджує її унікальність та особливість.

Головна відмінність ювілейної книги полягає у тому, що вона створена у відповідності з канонами «класичного» ювілейного видання, готувалося колективом авторів та керівниками структурних підрозділів університету до 100-річчя, містить традиційні структурні елементи офіційного видання, його автори працювали, насамперед, з документами.

– Чи були якісь складності при написанні книги?

– По-перше, подібний проект був «першою ластівкою», коли розпочинали реалізацію, ми ще не мали достатньо досвіду для його написання. По-друге, не всі наші співрозмовники погодились дати інтерв'ю. Найбільші складнощі були пов'язані із транскрибуванням текстів. Ми усвідомлювали, що через певні етичні моменти, неоднозначність окремих ситуацій, як і сторінок історії, ми поки що не маємо морального права публікувати все в тому вигляді, як було озвучено в інтерв'ю. Тому вибірково підійшли до деякої інформації, яку надали співрозмовники. Також були певні технічні проблеми, пов'язані з друком. Проблеми загальні, але ми їх вирішили.

– Де можна буде ознайомитись з книгою?

– Цей проект фінансувався нашим університетом, тому частина тиражу буде передана до бібліотеки, частину отримають герої книги, які надавали інформацію. Також спогади є в електронному варіанті.

Презентація книги відбудеться 4 грудня, запрошуємо усіх бажаючих.

Вероніка Юзепчук,
Сніжана Тирпак

ДО 100-РІЧЧЯ НАГОРОДИЛИ

Виконуючи чисельні прохання опублікувати перелік нагороджених до 100-річчя науково-педагогічних працівників та співробітників університету, редакція звернулася за допомогою до відділу кадрів нашого навчального закладу. Складність полягала у тому, що нагороджувались різними наказами, від різних установ та організацій, у різні дати. Проте, кропітка робота була зроблена.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Заслужений працівник

- Тамару Кутек – заслужений працівник фізичного культури і спорту України;
- Наталію Сейко – заслужений працівник науки і техніки України;

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Почесною грамотою

- Наталію Борисенко, старш. лаборанта каф. мистецьких дисциплін і методик навчання;
- Дмитра Гедзюка, викладача каф. теоретико-методичних основ фізичного виховання і спорту;

Подякою

- Наталію Дяченко, канд. філол. наук, доцента каф. української мови;
- Тамару Литньову, канд. пед. наук, доцента каф. іноземних мов і новітніх технологій навчання;
- Анну Очковську, канд. філол. наук, викладача каф. англійської філології та перекладу;

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Почесною грамотою

- Рустаму Ахметова, д-ра наук з фіз. виховання і спорту, професора, зав. каф. теоретико-методичних основ фізичного виховання і спорту;
- Віру Євченко, канд. філол. наук, доцента каф. міжкультурної комунікації та прикладної лінгвістики;
- Агнесу Стадниченко, д-ра біол. наук, професора, зав. каф. зоології, біологічного моніторингу і охорони природи;

Грамотою

- Віктора Мойсієнка, д-ра філол. наук, професора каф. української мови;

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Нагрудним знаком «За наукові та освітні досягнення»

- Світлану Вітвицьку, д-ра пед. наук, професора каф. педагогіки;
- Вікторію Горбунюву, д-ра психол. наук, професора (без вченого звання) каф. соціальної та практичної психології;

- Ларису Журавльову, д-ра психол. наук, зав. каф. психології розвитку та консультування;
- Галину Стародубець, д-ра іст. наук, професора, зав. каф. всесвітньої історії;

Нагрудним знаком «Василь Сухомлинський»

- Галину Підлужну, канд. пед. наук, доцента каф. лінгвометодики та культури фахової мови;
- Валентина Федорченка, викладача каф. мистецьких дисциплін і методик навчання;

Нагрудним знаком «Відмінник освіти»

- Олену Анічкіну, канд. пед. наук, зав. каф. хімії;
- Олену Березюк, канд. пед. наук, професора каф. педагогіки;
- Андрія Близнюка, канд. філол. наук, доцента каф. видавничої справи, редагування, основ журналістики та філології;

- Олександра Сарану, канд. фіз.-мат. наук, доцента каф. математичного аналізу;
- Сергія Семенца, д-ра пед. наук, професора каф. математичного аналізу;

Почесною грамотою

- Олександра Кривоноса, канд. пед. наук, доцента каф. прикладної математики та інформатики;

- Володимира Чумака, канд. хім. наук, доцента, проректора з навчально-методичної та виховної роботи;

Грамотою

- Олександра Гарбара, д-ра біол. наук, зав. каф. екології, природокористування та біології людини;
- Вікторію Жуковську, канд. філол. наук, зав. каф. міжкультурної комунікації та прикладної лінгвістики, доцента;
- Наталію Колесник, канд. пед. наук, доцента каф. мистецьких дисциплін і методик навчання;
- Людмилу Перепелицю, канд. біол. наук, доцента каф. ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття;

Подякою

- Олексія Башманівського, канд. пед. наук, директора ННІ філології та журналістики, доцента каф. слов'янських і германських мов;
- Ольгу Білобровець, канд. іст. наук, доцента каф. історії України;
- Тетяну Боцяну, канд. екон. наук, доцента каф. економіки, менеджменту та маркетингу;
- Аліну Велику, викладача каф. слов'янських і германських мов;
- Володимира Караванського, проректора з адміністративно-господарської роботи;
- Ніну Корево, зав. агробіотанції університету;
- Володимира Листвана, канд. хім. наук, доцента каф. хімії;
- Олександра Максимова, канд. іст. наук, старш. викладача каф. історії України;
- Інну Палько, старш. викладача каф. соціальних технологій.

- Марину Пацюк, канд. біол. наук, доцента каф. ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття;
- Оксану Піддубну, канд. пед. наук, зав. каф. мистецьких дисциплін і методик навчання;
- Євгена Севостьянова, д-ра фіз.-мат. наук, професора (без вченого звання) каф. математичного аналізу;

- Ірину Тичину, канд. психол. наук, доцента, декана соціально-психологічного факультету;
- Андрія Усатого, канд. пед. наук, зав. каф. світової літератури та методик викладання філол. дисциплін;
- Віктора Шаверського, канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцента каф. теоретико-методичних основ фізичного виховання і спорту;

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Медаллю «Лєся Українка»

- Вікторію Венгерську, д-ра іст. наук, зав. каф. історії України;

Медаллю «Григорій Сковорода»

- Наталію Ковтун, д-ра філос. наук, професора (б.в.з.) каф. філософії та політології;

Медаллю «Ушинський К.Д.»

- Світлану Яценко, канд. пед. наук, доцента каф. педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами;

Почесною грамотою

- Світлану Карпліук, канд. пед. наук, доцента каф. прикладної математики та інформатики;
- Світлану Коляденко, канд. пед. наук, зав. каф. соціальних технологій;
- Володимира Литньова, канд. пед. наук, доцента каф. дошкільної освіти і педагогічної інновації;
- Інесу Новицьку, канд. пед. наук, доцента (б.в.з.) каф. педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами;
- Вадима Слюсара, канд. філос. наук, доцента каф. філософії та політології;

- Олега Соколовського, канд. філос. наук, доцента (б.в.з.) каф. філософії та політології;
- Сергія Стельницького, д-ра іст. наук, професора (б.в.з.) каф. історії України;

Почесною грамотою

- Колектив Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Грамотою

- Сергія Горобця, канд. пед. наук, доцента каф. прикладної математики та інформатики;
- Тетяну Майстренко, зав. відділу аспірантури та докторантури;
- Віту Павленко, канд. пед. наук, доцента каф. педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами;

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Грамотою та цінним подарунком

- Ірину Зорницьку, канд. філол. наук, зав. каф. англійської мови;
- Олену Кузьменко, викладача каф. міжкультурної комунікації та прикладної лінгвістики;

Подякою

- Наталію Тарнавську, канд. психол. наук, доцента каф. дошкільної освіти та педагогічних інновацій;
- Лєслю Ящук, канд. філол. наук, доцента каф. української мови;

ЖИТОМИРСЬКА МІСЬКА РАДА

Відзнакою «За заслуги перед містом Житомирм II ступеня»

- Інну Конавальчук, викладача каф. англійської мови з методиками викладання у дошкільній та початковій освіті;

Вітальною адресою

- Альону Гирину, начальника навчально-методичного відділу;
- Валентину Титаренко, канд. філол. наук, доцента каф. української мови;

ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Грамотою та цінним подарунком

- Галину Киричук, ректора університету, д-ра біол. наук, професора;
- Людмилу Горохову, канд. філос. наук, голову профбюро історичного факультету;
- Оксану Плотноцьку, канд. пед. наук, доцента каф. мистецьких дисциплін і методик навчання;
- Олену Куклич, фавіхця I категорії відділу міжнародних та регіональних зв'язків, голову профбюро адміністративного відділу;

- Галину Гримашевич, канд. філол. наук, доцента, зав. каф. української мови, голову ревізійної комісії профспілки;
- Мілу Томашевську, коменданта гуртожитку № 1, голову профбюро господарського відділу;
- Ірину Зорницьку, канд. філол. наук, зав. каф. англійської мови, голову профбюро ННІ іноземної філології;

- Катерину Сіваєву, старшому лаборанту каф. зоології, біологічного моніторингу і охорони природи, голову профбюро природничого факультету;

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Нагрудним знаком «Заслужений працівник ЖДУ»

- Наталію Белову, старш. лаборанта каф. лінгвометодики та культури фахової мови;
- Миколу Буханевича, робітника, зайнятого ремонтом та обслуговуванням водопровідних та каналізаційних систем 3 розряду навчального корпусу №4;
- Світлану Лотоцьку, старш. лаборанта каф. українського літературознавства та компаративістики;
- Олену Матвієнко, старш. лаборанта каф. хімії;
- Надію Тищенко, лаборанта каф. хімії;

Нагрудним знаком «Слава ЖДУ»

- Олега Антонова, голову профкому студентів;
- Інну Берлінову, методиста заочної форми навчання ННІ педагогіки;
- Наталію Громницьку, заступника директора бібліотеки;
- Ларису Дайнюк, провідного фавіхця відділу аспірантури та докторантури;
- Олену Євдоchenko, старш. лаборанта каф. хімії;
- Людмилу Лисюк, начальника відділу кадрів;
- Людмилу Макаρχук, старш. лаборанта каф. іноземних мов і новітніх технологій навчання;

- Василя Матвієнка, робітника, зайнятого ремонтом меблів та інших виробів з деревини 4 розряду навчального корпусу №1;
- Тетяну Морозевську, коменданта навчального корпусу №2;
- Володимира Остринського, старш. лаборанта каф. теоретико-методичних основ фізичного виховання та спорту;
- Ольгу Римар, заступника головного бухгалтера;
- Володимира Фещук, старш. лаборанта каф. соціальної та практичної психології;

Почесною грамотою

- Оксану Бекетову, методиста 1 категорії навчального відділу;
- Тетяну Ващенко, методиста навчально-методичного відділу;
- Олену Гріценко, зав. відділу комплектування, обробки літератури та організації каталогів бібліотеки університету;
- Аллу Любарську, бібліотекаря 1 категорії;
- Петра Пушміна, робітника, зайнятого ремонтом меблів та інших виробів з деревини 4 розряду гуртожитку №1;

- Михайла Романюка, провідного енергетика;
- Руслана Тренова, прибиральника службових приміщень навчального корпусу №4;
- Людмилу Фальківську, старш. лаборанта каф. української мови;

Грамотою

- Наталію Баргілевич, старш. лаборанта каф. загальної, виховної та педагогічної психології;
- Миколу Бобрицького, робітника, зайнятого ремонтом та обслуговуванням електрообладнання 3 розряду відділу головного енергетика;
- Оксану Борковську, старш. лаборанта каф. германської філології та зарубіжної літератури;
- Євгенію Власову, бібліотекаря 1 категорії;
- Тетяну Глінчевську, начальниця планового відділу;

- Світлану Колодюк, бібліотекаря 1 категорії;
- Василя Наконечного, робітника, зайнятого ремонтом та обслуговуванням електрообладнання 3 розряду відділу головного енергетика;
- Миколу Прокопенка, старш. лаборанта каф. фізики та охорони праці;
- Катерину Сокальську, старш. лаборанта каф. всесвітньої історії;
- Ларису Шимон, фавіхця редакційно-видавничого відділу.

ПІСЛЯСМАК КАВИ З ФРАНКОМ

Благодійний ярмарок «На каву до Франка» відбувся 17 жовтня в Інституті іноземної філології. Це був святковий ярмарок у дні святкування перших 100 років нашого університету. Заступник директора з виховної роботи Юлія Лисецька каже, що ярмарок має традиційну мету (збір коштів для спеціалізованої дитячої закладу) та концепцію. Проте, якщо раніше готували страви країн, мови яких вивчають, то цьогооріч ярмарок присвятили постаті Івана Франка – науковця, поліглота, перекладача з багатьох мов.

Студенти-гастроентузіасты приготували різноманітні страви галицької кухні та кухні родини Франків. Були представлені кілька локацій, які мали цікаву історію, там можна було скуштувати різні страви та дізнатись їх походження й рецепти. Так, під вивіскою «Понішеского, 4 – Пушкінська, 47» (адреса дому І. Франка у Львові – адреса інституту) пропонували страви, що їх готували у Франків удома. Всі рецепти за спогадами та свідченнями очевидців зібрала дослідниця Наталія Тихолоз у книзі «Кухня Франкового дому». Це страви з риби, грибів і картоплі, які найбільше любив Іван Франко, страви з баклажанів, дактилевів (фінікові) коржі, медові пироги, кананки, традиційні вареники, узвар. Також був квіз (провів його Давид Маскулов) – учасники ярмарку намагались заасоціювати презентацію галереї (вид желе) з назвами творів чи збірок І. Франка («Зів'яле листя», «Каменяр», «Фарбований лиск», «Перехресні стежки», «Voas conscriptos») та отримати знижку. Окрім того, студенти охоче частувались й стравами нашої польської кухні – як же в Житомирі без дурені!

«Екологічна концепція ярмарку в дусі європейських тенденцій декларувала відповідальне ставлення до довкілля та відмову від пластику – посуд використовували порцеляновий, скляний і паперовий, прибори – дерев'яні, все оздоблення виготовлене з пакування, що вже було у вжитку, цинники – з крафтового паперу», – коментує Наталія Зелінська, викладача кафедри германської філології.

Богдана Петренко, студентка, яка грала роль дружини Івана Франка та була на ярмарку фуд-гідом, розповіла нам про деякі смакові вподобання письменника: «Річ у тім, що Ольга Франко-Хоружинська була вихована в кулінарних традиціях Центрально-Східної України і саме вона започаткувала у Галичині готувати різноманітні конфітури, варення, джеми, а також традицію чаювання, адже в той час на Західній Україні здельшового пили кава».

Дружина письменника була майстринею конфітурю. Повидло, джеми, варення, пастилу – усі ці смаколики вона ретельно готувала щороку, причому у великих кількостях. У листах пані Ольги частенько згадується про необхідність приготувати малинове варення або малиновий сік, який Іван Франко дуже полюбляв. Тема їхні присуття й у творчості письменника. Так, у одній зі сцен новели «Сойчине крило» герої п'ють чай зі смородиновими конфітурами, між іншим, улюбленими конфітурами пані Ольги.

Наступна локація – під вивіскою німецькою мовою «Zur blauen Flasche» («Під синьою пляшкою»). Герой віденської відсічі 1683 року українець Юрій-Франц Кульчицький (його у «Східному» костюмі грав студент Євген Молоков) відкрив першу у Відні кав'ярню, адаптувавши трофейну турецьку каву до європейських смаків. У цьому популярному закладі пропонували каву, торт «Захер», штрудель, фрукти, продавали рогаляки Вендлера, які в 1770 р. привезла до Франції Марія-Антуанетта. Тепер це відомі на весь світ кураасни.

Локація «Кава з газетою» розповідає про те, що Іван Франко, який першим поєднав українську вишню сорочку з європейським костюмом, полюбляв заходити у львівські кав'ярні (наприклад, «Монополь») та пити каву за віденським звичаєм, тобто каву меланж, яку і сам майстерно варив. Це так звана «двоповерхова кава», кава зі збитими вершками, молоком, сметаною, до якої обов'язково мала бути свіжа випічка.

У кав'ярнях Франко (його роль грав Ілля Панчук, читаючи святковий випуск газети «Універсум») найбільше любив спостерігати за молоддю з угрупування «Молода муза». Розповідають, що Франко сідав за столи, замовляв улюблену каву меланж і спостерігав за відвідувачами, прикириваючись газетою.

Шляхетна мета, концептуальне виконання, миті життя великого Івана Франка, ім'я якого носить наш університет – такий післясмак кави на благодійному ярмарку ННІ іноземної філології.

Нове про підвищення кваліфікації викладачів

Нещодавно, у серпні 2019 року з'явилась Постанова Кабінету № 800 «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». Редакція взяла коментар у у Володимира Чумака, проректора з навчально-методичної та виховної роботи

– Які у ній пропонуються форми підвищення кваліфікації для працівників університету?

– Насамперед скажу, що зараз відділ з навчально-методичної та виховної роботи проводить роботу з опрацюванню вказаної постанови і найближчим часом на вчену раду буде запропоновано проект університетського положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних кадрів. Воно пройде обговорення та буде затверджене.

Щодо форм підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. В постанові Кабінету Міністрів передбачена інституційна, а саме очна (денна і вечірня форма підвищення кваліфікації), заочна, дистанційна та мережева, а також дуальна форма підвищення кваліфікації (на робочому місці, на виробництві). Ці форми можуть як поєднуватись одна з одною, так і бути самостійними. В принципі, форми підвищення кваліфікації для працівників університету не зміняться. Воно буде проходити у вигляді стажування, переважно більшістю, але, крім того, є і ряд нових видів підвищення кваліфікації, це – участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах.

Єдиний момент – якщо стажування, яке було заплановане, пройшло наказом по університету, у викладача є перелік документів, є графік проходження стажування у навчальних закладах чи наукових установах, що мають на то право, тобто мають ліцензію, то стажування автоматично визнається.

Учась у семінарах, тренінгах, яка не була запланована у програмі підвищення кваліфікації викладача на конкретний рік, може бути визнана на вченою радою університету. Завдання вченої ради на найближчу перспективу – розробка механізму визнання такого виду підвищення кваліфікації. Думаю, що це питання найближчим часом буде вирішено і механізм буде розроблено.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічного працівника має відбуватися не рідше, ніж один раз на п'ять років. Термін зберігся в новій постанові, а от щодо участі у семінарах та тренінгах, то буде визнаватися певна частина годин або кредитів. Максимально в рік такого роду стажування може бути визнано 1,5 кредити або 30 годин.

– Постановою пропонує нове кількісне вимірювання підвищення кваліфікації – кредити та години. Більше того, підвищення кваліфікації має відбуватися щорічно. Пояснить, як це все відбуватиметься практично.

– Ми говоримо про декілька видів стажування. Нагадаю, що стажування має мати не менше 180 годин або 6 кредитів. Навчальна установа, яка буде видавати нашому працівникові сертифікат, буде зазначати у ньому період перебування, години або кредити. Тут, на місці, ми будемо аналізувати видані документи та обліковувати або у годинах, або у кредитах.

Щодо щорічного підвищення кваліфікації. Ця норма стосується більше педагогічних працівників (вчителів). Для них ця норма жорстко прописана. Для науково-педагогічних працівників підвищення кваліфікації також може бути щорічним, тобто, викладач може планувати собі стажування у цьому навчальному році на один кредит, у наступному – на два кредити. Сумарно за 5 років у нього має бути не менше 6 кредитів. Інша форма – викладач іде на стажування один раз за 5 років, але одразу на 6 кредитів. Для чого потрібно викладачеві оць цей луд? Він може проходити майстер-класи, тренінги додатково, набрати на них, наприклад, один кредит. Якщо вчена рада визнає ці документи, то далі йому лишається пройти стажування вже не на 6 кредитів, а вже на 5.

– Якщо раніше підвищення кваліфікації для працівників університету відбувалося лише у навчальних закладах III-IV рівня акредитації, то як буде зараз?

– Викладач має право сам обирати, де йому проходити стажування. Але, в установі, де він буде проходити стажування, має бути дозвіл, ліцензія на впровадження такої діяльності, ліцензія на конкретну спеціальність або у них акредитовані освітні програми за цією спеціальністю. Це стосується і виробництва (воно має подати пакет документів у міністерство освіти і науки та отримати ліцензію). Тому, якщо

у установи, організації, навчального закладу, підприємства є ліцензія на впровадження підвищення кваліфікації, то вона має право цим займатися, а наш науково-педагогічний працівник може туди звернутися з клопотанням про проходження такого роду стажуванням.

Але нашому викладачеві потрібно ще заключити договір на проходження стажування. У нашому відділі ведеться реєстр навчальних і наукових установ, з якими у нас заключені договори на стажування. Окрім того, у нашому відділі є перелік установ та організацій, які проводять підвищення кваліфікації на безоплатній основі, бо навчальні заклади мають працювати на цьому кошти. Зараз і вчителі проходять стажування за власні кошти, і лікарі також вже років 15 за свої кошти проходять стажування.

– Тренінги, семінари, майстер-класи, вебінари, дистанційні курси, тощо. Участь у них – це підвищення кваліфікації? І які потрібні документи, щоб зарахувалося підвищення кваліфікації?

– В постанові Кабінету Міністрів прописано, що перелік документів та процедуру визнання мають робити педагогічні чи вчені ради. Завтра (інтерв'ю Володимир Чумак давав 28 листопада – А.Б.) буду доповідати про підвищення кваліфікації, і в проекті рішення, яке я зараз готую, є пункт: «Голові вченої ради запропонувати розробити порядок визнання сертифікатів про участь у семінарах, тренінгах, майстер-класах тощо». На мою думку, це має бути заява викладача, сам сертифікат. А далі – це розробити вчена рада, точніше – той, кому це буде доручено – голова вченої ради.

– Що має бути вказано на бланку сертифіката – дні тренінгу чи години? Бо, нібито, у Постанові вказано, що 1 день – це 6 годин.

– Для того, щоб облікувати сертифікат, там, як мінімум, має бути прописано або кількість годин, або кількість кредитів. Крім того, що в сертифікаті вказано день або діапазон днів, коли відбувався тренінг. Обов'язково на сертифікаті має бути назва тренінгу або його тематика, назва організації організатора, печатка, тобто ті дані, які можна буде перевірити.

Але ще раз наголошую, що сертифікатами визнається буде не більше ніж 1,5 кредити за рік.

Ще одне. Коли викладач іде на тренінг, він має оформити відрядження, написати заяву, оформити наказ. Навіть якщо у нього у ці дні немає занять, навіть якщо тренінг відбувається у суботу чи неділю. Моя думка – університет має знати, що викладач планує поїхати на тренінг, він має повідомити про це. Детальну процедуру розробить вчена рада.

Тренінги чи семінари можуть бути або визнані, або не визнані. А от планове стажування чи підвищення кваліфікації визнається апіорі. На перших порах я б не радив набирати кредити виключно на тренінгах чи семінарах.

– У Положенні йдеться про те, що результати підвищення кваліфікації затверджуються вченою радою. Яка процедура затвердження? І якою вченою радою – університетською чи інституту/факультету?

– В проекті положення, який буде репрезентовано для обговорення, запропоновано такий механізм: «Вчена рада університету може делегувати повноваження визнання вченим радам інститутів/факультетів». Може делегувати, а може не делегувати. Або може делегувати у кожному конкретному випадку. Вчена рада розробить положення, як це має відбуватися. Логіка цього процесу така: викладач пройшов стажу

КВН «КОМАНДА» ПЕРЕМОГЛА!

21 листопада відбулася традиційна гра за Кубок Веселого Народу ЖДУ. На сцені зішлись три команди: «Смєшно» фізикоматематичного факультету, «Я у мамі квіточка» природничого факультету та «Команда» ННІ філології та журналістики. За підсумками трьох конкурсів (візитка, зворотна розминка та фоторозминка) володарем Кубку стала «Команда».

Редакція вирішила взяти блиц-інтерв'ю у деяких з учасників.

Отримавши від редактора завдання: знайти і взяти, ми пішли до першоджерела – до директора. Олексій Башманівський, директор ННІ філології та журналістики, був у своєму кабінеті та дав нам джерело – номери телефонів учасників «Команди». Недовгі перемовини, і ми зустрілись зі студентками II курсу, учасницями команди КВН «Команда» Іванною Цімерман та Богданою Шершун. Страшенно зайняті, затребувані дівчата, постійно наспівуючий телефон. Що поробиш – успішні панянки. Після розмови з ними ми зрозуміли, що підкорювати сцену нам просто необхідно.

Дещо з нашої бесіди з переможницями:

– **Перемога в КВН: результат гарної підготовки чи наслідок слабкості суперників?**

– Везіння! Хай буде везіння.
– **Що було найскладнішим під час підготовки?**

– Зібрати команду разом, бо у всіх є якісь завдання, робота, навчання.

– **Які у вас враження після перемоги?**

– Ейфорія! Ми зрозуміли, що ми можемо!!!

– **Що надихнуло вас до виступу?**

– Нам подобається бути на сцені, виступати. Ми ж не перший раз виступали. Перший виступ був ще весною, нам сподобалось і ми подумали: чому б ще раз не спробувати свої сили.

– **Як опанувати хвилювання на сцені?**

– В мене є такий трюк: я маю поганий зір і тому на сцені намагаюсь знімати окуляри, щоб нікого не бачити, а тільки чути. Коли я чую, що люди сміються, мені стає легше.

– **Чи порадите першокурсникам та й іншим студентам брати участь у подібних заходах?**

– Так! Хтось може знайти в цьому себе, як ми знайшли себе. А для тих, хто боїться себе реалізувати – це чудовий шанс. Навіть якщо ти не смішний, тебе візьмуть, бо люди завжди потрібні, хоча б для кількості.

Яна Соколівська,
Володимир Гайдар

ЯК СТУДЕНТИ ЖДУ ЛЕМКІВЩИНУ ВИВЧАЛИ

Науково-етнографічна експедиція «Шляхами Лемківщини: історія, мова, культура» проходила з 21 по 27 жовтня. Проект здійснювався у рамках українсько-польських обмінів молоддю. Заходи були організовані відповідно до Договору між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща. Експедицію реалізувала громадська організація «Студентський клуб» за підтримки Міністерства молоді та спорту України. Учасниками проекту були 10 студентів з Республіки Польща та 10 студентів з України.

Група молодих українців та поляків провели науково-практичну роботу – досліджували та вивчали історію, мову, фольклор і звичаї представників однієї із українських етнографічних груп – лемків.

Студенти двох країн розмістилися у с. Новиця (Польща) у молодіжному таборі «Сарепта», неподалік місця, де раніше жив відомий український лемківський поет Богдан-Ігор Антонич. Вони відвідали п'ять об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Серед них: Церква Святого Якова Молодшого (1604 р.) та дерев'яна Церква Покрови Пресвятої Богоматері (1653 р.).

Спільна українсько-польська група побувала в осередку Лемківщини – місті Горлиці. Там знаходиться Центр культури ім. Б.-І. Антонича та офіс Об'єднання лемків. На цій локації молодь зустрілася та поспілкувалася із заступником голови Об'єднання лемків Василем Шлянтою.

Студенти побували в багатьох музеях лемківської культури, зокрема у найбільшому музеї просто неба у Польщі - Музеї народної архітектури та Музеї лемківської культури та лемківської стіни плачу.

У с. Ждиня учасники відвідали місце, де проводиться міжнародний

фестиваль лемківської культури – «Лемківська Ватра». Там вони поспілкувалися з учасниками, організаторами фестивалю та місцевими лемками.

Молодь завітала до с. Команча, де познайомилися з Дарієм Боївкою – майстриною, яка виготовляє одяг із лемківськими кроями та узорами. Учасники експедиції оглянули приватну галерею народної рукодільниці та придбали оригінальні сувеніри на пам'ять.

У с. Гладишів дослідники відвідали місцеву школу, де вивчається українська мова. Там вони зустрілися з дитячо-молодіжним фольклорним ансамблем «Лемківський перстеник» і дитячим ансамблем «Терочка».

За час експедиції було зібрано та узагальнено матеріали щодо історії, мови, фольклору, вірувань і звичаїв лемків. Отримана інформація стане основою майбутніх наукових робіт, статей та публікацій. Очікується, що проект сприятиме налагодженню більш тісних та плідних стосунків між студентами та молодими науковцями обох країн. Ця експедиція дасть можливість реалізувати нові проекти в різних соціально значимих сферах життєдіяльності молоді республіки Польща та України.

Олег Полонський

Засновник: Житомирський державний університет імені Івана Франка.

Свідцтво про реєстрацію ЖТ № 257 від 22 січня 2003 року.

Редактор: Андрій Близнюк.

Коректори: СІЦ.

Верстка: Денис Огороднічук
© СІЦ (макет редакції).

Адреса редакції: вул. В. Бердичівська, 40, кім. 215а, корпус № 4, Житомир, 10008.

Тел.: (097) 322-09-50.

Електронна адреса: a.bliznjuk.zt@gmail.com

Редакція може не поділяти думки авторів публікацій. Редакція залишає за собою право на редагування і скорочення матеріалів. Рукописи не повертаються і не рецензуються. За достовірність фактів, поданих

у матеріалах, відповідальність несе автор, а рекламної інформації – рекламодавець. За якість газети відповідальність несе друкарня. При передруку матеріалів «Універсума» посилання на газету обов'язкове. Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Світлина, вміщена у газеті, не обов'язково є прямими ілюстраціями до текстів.

Газета є членом Асоціації професійних журналістів і рекламистів Житомирщини та Асоціації молодіжної преси України.

Віддруковано у комунальному книжково-газетному видавництві «Полісся».

Адреса: вул. Шевченка, 18а, Житомир.

Тел.: (0412) 37-35-53.

Замовлення № 1128

Наклад 300 примірників.